

ADHESIEVE ARACHNOIDITIS (AA):
HET EIND RESULTAAT VAN PATHOLOGISCHE
SPINALE TRAJECTEN

AA ontstaat niet zomaar “uit het niets” of “van de ene dag op de andere.” Het is het tragische eindresultaat van opeenvolgende pathologische schade, die zich in de loop van de tijd ophoopt in meerdere weefsels van het wervelkanaal.

Hier worden de twee meest voorkomende pathologische trajecten beschreven die uiteindelijk leiden tot AA.

Traject 1: Spinaal Trauma, Inclusief Epidurale, Spinale Punctie en Chirurgie vóór AA

Het eerste pathologische traject is een accidenteel werveltrauma of een medische ingreep die het wervelkanaalvlies beschadigt. Dit vlies bestaat uit een buitenste laag (dura) en een binnenste laag (arachnoïdea). Door traumatische schade raakt de arachnoïdea ontstoken, net zoals een vinger die met een hamer wordt geraakt. De ontsteking kan voortschrijden en zich verspreiden. Uiteindelijk bereikt de ontsteking de zenuwwortels van de cauda equina en dringt hierin door. Na een periode die kan variëren van enkele weken tot maanden, zorgen ontstekingsadhesies ervoor dat de zenuwwortels van de cauda equina aan het arachnoïdea vastkleven, waardoor de ziekte AA ontstaat.

Traject 2: Gedegenerende Tussenwervelschijf Gaat Vooraf aan AA: Tussenwervelschijven degenereren doordat ze ontstoken raken door een pathologische factor zoals een infectie, auto-immuniteit of trauma. Personen met een genetische bindweefselaandoening, een anatomische afwijking van de wervelkolom of een auto-immuunziekte lopen een hoog risico op het ontwikkelen van degeneratieve discopathie. Zodra ontsteking intreedt, verzacht de tussenwervelschijf, krimpt, en verschuift uit haar ruimte, waarbij ze druk uitoefent op het wervelkanaalvlies (dura- en arachnoïdale laag). De ontsteking in de tussenwervelschijf kan zich uitbreiden naar het arachnoïdea en de zenuwwortels van de cauda equina. Zoals beschreven in Traject 1: wanneer ontsteking kleverige adhesies in de cauda equina-zenuwwortels en de arachnoïdea veroorzaakt, kunnen deze samenklonteren en AA vormen.

Belangrijkste Boodschap: Wanneer de arachnoïdea ontstoken raakt na trauma, een epidurale injectie, spinale punctie of chirurgische ingreep, treden meestal de volgende klachten op: hoofdpijn, gelokaliseerde rugpijn, koortsigheid en een gevoel van onbehagen. Deze beginnen meestal 7 tot 10 dagen na de ingreep. Wanneer ook de cauda equina ontstoken raakt, zijn de eerste vroege symptomen: schietende pijnen naar de billen en benen, brandende voeten, en het gevoel van water of insecten op de billen of benen. Preventie van AA kan in deze omstandigheden mogelijk zijn door het gebruik van één of meer ontstekingsremmende medicijnen die werkzaam zijn binnen het wervelkanaal.

Referenties:

1. Zang, et al. Intervertebral disc cells produce interleukins found in patients with back pain. *Am J Phymed* 2016;95:407-415.
2. Jackson, et al. does degenerative disc disease of the lumbar spine cause arachnoiditis. *Brit J Radiology* 1994;67:840-847.